

Synchroon

In een zijstraat van de Wibautstraat, dicht bij de Amstel, is het café waar Honeywell medewerkers elkaar, na de diensttijd troffen.

Mijn broer zit weer eens de Pa Pinkelmanstrip in de Volkskrant te lezen wanneer ik hem daar per toeval tref.

'Avond Jan', wil je wat van me drinken.

'Hetzelfde als altijd', is zijn antwoord terwijl hij verstoord opkijkt.

'Verdraaid Appie, wat doe jij in Amsterdam?'

De broodmagere waard brengt de broers een ijskoude jonge klare in een beslagen glaasje hoe ze alleen in Amsterdam geschonken worden.

'Heren, op Uw gezondheid', zegt hij. 'U lijkt heel veel op elkaar.

Broers, tweeling zeker?'

Daar begint dat eindeloze gezever weer', zie ik Jan denken.

Eindelijk was ik verlost van die onzin, eindelijk had ik een gescheiden leven van mijn broer voor elkaar. Die verwisselingen die tot de onmogelijkste situaties voeren. Het steeds maar weer doen of je de persoon die je ontmoet en denkt te kennen het ook werkelijk is. In het privé leven hebben wij daar voldoende ervaring mee opgedaan en reageren wij enthousiast ook al hangt er een volgslagen vreemde vrouw om de hals.

In het zakelijke leven ligt dit wat moeilijker omdat herkenning en het weten van de juiste naam een succesfactor is.

Pijnlijke vergissingen mogen een opdracht nooit in de weg staan.

Verdraaid, eindelijk leefde ik mijn leven gescheiden, dan komt er weer wat tussen en zijn we weer bij af.

'Nou op die lelijke vent wil ik helemaal niet lijken, bitst hij de kelner toe.

Een volle neef, nou goed.

De verbaasde man, morst met zijn bestelling.

Op deze onverwachte reactie was hij niet voorbereid.

'Beste man, vervolgt mijn broer. Beoordeel zelf.

Ik zal eens vertellen wat ons overkomen is. Altijd dat zelfde gedonder.

Neem zelf ook een borrel en oordeel zelf.'

Wij zijn een identieke tweeling en het zal wel bekend zijn, die lopen in het embryonale stadium en na de geboorte volledig synchroon aan elkaar.

Dat kan de buitenwereld misschien wel aardig en interessant vinden maar voor ons zitten er minder leuke elementen aan vast. Tot aan onze pubertijd hadden wij er niet zo veel last van en bleven de voor- en nadelen in balans.

Dat veranderde toen er meisjes in ons leven kwamen.

Voor wij het wisten kwamen er irritaties tussen ons beiden die wij tot voorheen nooit gekend hadden.

Al heel vroeg in ons leven hadden wij kleedgeld bedongen om op die manier ons tenminste anders te kunnen kleden. Mijn moeder was een

handige naaister en had na de oorlog de smaak van het zelf vervaardigen van kleren te pakken. Het gevolg was dat wij dikwijls identiek in naoorlogse wollige of manchesterachtige kledij liepen.

Man, om anders te kunnen zijn hadden wij veel over.

Op de fiets, in weer en ontij, afzonderlijk van elkaar kleren kopen.

Hij naar een stad veertig kilometers naar het zuiden en ik een even grote trip naar het Noorden. Na deze eenzame tocht kwamen wij tevreden, dikwijls drijfnat, met ons nieuwe pak of jas terug.

Thuis gekomen kregen wij bijna slaande ruzie.

Wie van de twee moest gaan ruilen.

Toch hetzelfde!

Na een gelijke schoolopleiding bleef het gezeur aanhouden.

De psychotechnische keuring van de militaire dienst. Meneer, wij moesten toen lang op voor ons nummer, leverde wél een verschil op.

Hij ging 24 maanden naar Luchtmacht en kreeg een elektronische opleiding terwijl ik bij de verbindingdienst terecht kwam.

Gelukkig voor mij 6 maanden minder.

Een pracht tijd die scheiding en die verschillende uniformen, die wij overigens nooit droegen. Wij woonden in het zuiden van het land en interessant werk was er in die tijd uitsluitend te vinden bij Philips want werken onder in de Limburgse mijnen, daar voelden wij ons te goed voor..

Via de gebruikelijke psychotechnische testen kwamen wij op dezelfde afdeling terecht. Het enige verschil, hij in de professionele markt met versterkers en ik in de consumenten markt met scheerapparaten.

Zouden psychologen dan toch een verschil aangetroffen hebben?

Inzicht in de rapporten was er niet, dus weten wij het nog steeds niet.

Na twee jaar kreeg ik het benauwd bij Philips en kreeg een pracht baan bij Honeywell, een Amerikaans bedrijf van meet en regel apparatuur, hier in Amsterdam. Door de baan van technisch adviseur in de buitendienst, kreeg ik een VW onder mijn kont om in Zuid Nederland aan de slag te gaan.

Genoeg inkomsten om een eigen gezin met eigen huis te stichten.

Man, voldoende om gescheiden te leven van mijn broer.

Mijn ouderlijk huis werd verlaten en om een elektrotechnische term te gebruiken. Wij gingen als tweeling asynchroon lopen.

Begrijp je wel, een hele opluchting, voor hem en voor mij '.

Hij neemt een slok van zijn glas en kijkt de herbergier aan.

'Aan de overkant was ons kantoor, daar had je wel goede klandizie aan.

Het is niet de eerste keer dat ik hier zit.

Nederland ging aan het gas in 1963 zal je nog wel weten.

Wij van Honeywell hadden de beste thermostaten en regelaars voor de nieuwe gas toestellen en nieuwe Central Verwarmingsketels. Bij de ombouw op aardgas moest alles veranderen. Alle gasleidingen en

installaties vernieuwt, een hele klus en een grote markt. Door heel het Zuiden bezocht ik fabrikanten van verwarmingsketels -en installateurs. Omdat ik van opleiding leraar elektrotechniek ben en mijn vader een geboren handelsreiziger was leek de baan mij een uitdaging. Technisch adviseren en tevens verkopen, het ligt me wel. Het ging negen maanden prima. Na mijn wittebrood weken heb ik mijn broer slechts een paar maal gezien. Door de zakelijke omstandigheden was mijn voorkomen iets meer stedelijks geworden, zullen wij maar zeggen. Mijn broer had intussen ook Philips verlaten om zijn geluk als aankomend electronicus bij een klein adviesbureau in Maastricht te beproeven. Verder van elkaar konden wij niet werken, het vakgebied was totaal anders en wij woonden apart. Hij droeg in mijn Amsterdamse ogen saaie kleren en hij had zelfs een scheiding in zijn haar genomen. Bespottelijk want zijn haar protesteerde. Hij zag hij er verward als een clown uit. Alles leek gereed voor een rustig eigen bestaan. Maar je kunt het geloven of niet Op een maandagmorgen slaat het nootlot toe. Om negen uur had ik een afspraak bij de grootste CV ketel fabrikant van Nederland -Inalfa in Venraay. Met de chef inkoop moest ik besprekingen voortzetten over een mega deal tussen de bedrijven. De grootste order ooit voor Honeywell stond op het spel. De bespreking was kort en krachtig. Het stond er goed voor. Er zou eerst een proeforder voor de nul serie komen alvorens op directie niveau een officiële samenwerkingscontract te bekrachtigen. De order was zo goed als zeker. Met een blij gemoed verliet ik die Maandagmorgen het nieuw in aanbouw zijnde industrieterrein om met de volgende afspraak, een bezoek te brengen aan een grote installateur in een naburige stad. Tegen het middaguur word ik door de secretaresse van mijn hoofddirectie gebeld. Dat was ongewoon, want normaal had ik alleen contact met mijn directe baas, de heer Plantinga. 'Meneer Bausch, U moet Uw gesprek onmiddellijk beëindigen en direct per omgaande naar kantoor in Amsterdam komen. Onze directeur, de heer Hollema en uw chef willen U dringend spreken. Neen, meer kan ik U niet zeggen Afbreken het gesprek en direct maar dan ook subiet naar Amsterdam komen'. 'Wow', dacht ik bij me zelf. 'Na al goede verkopen in de afgelopen maanden zal nu wel de klapper vallen. Inalfa heeft het resultaat van vanmorgen bevestigd. Daarin zal mijn

directie wel aanleiding vinden de condities te bespreken en mogelijk zit er een salarisverhoging in. Op naar Amsterdam.' In een prettig humeur raasde ik met mijn VW naar de Wibautstraat. 'Meekomen, jij', pakte mijn chef me hardhandig bij de arm. 'Wij gaan naar de directeur op de boven verdieping. 'Wat is er aan de hand', bracht ik uit. 'De directeur zelf nog wel, die heb ik nog nooit ontmoet. 'Dat zal je dan wel merken', merkte de chef op en duwde me het luxe kantoor van de directeur binnen. 'Middag heren', begroet de secretaresse ons kort. 'Ga zitten', heren zegt de directeur. 'Nu meneer Bausch'. U zult wel vermoeden waarom U hier bent. Biecht maar op', hij kijkt me streng aan Ik kijk naar mijn chef, maar ook die oogt niet bepaald vrolijk. 'Wat is er aan de hand', vraag ik. 'Heeft Inalfa ons de opdracht verstrekt?' 'Dit is het toppunt', valt de directeur uit. 'Zo, n brutaliteit heb ik nog nooit meegemaakt. Heeft U echts niets verder te vertellen. Niets? Dan bent U nu op staande voet ontslagen!' Alsof ik mokerslag op mijn kop kreeg wankel ik van mijn stoel omhoog. 'Wat, wat ...bedoelt U hiermee. Ontslagen. Waarom. Dat kan niet mogelijk zijn.' 'Brutale aap', vervolgde een boze directeur. 'Je bent vanmorgen bij mijn vriend, hij is chef inkoper van Inalfa, geweest. 'Dat klopt', om negen uur antwoordde ik. 'Juist en om halfelf heb je opnieuw een afspraak met hem. Maar nu kom je, gekleed in een ander jasje, met een concurrerend product van het Oostenrijkse Bruch. Je probeert heel hooghartig de elektronica van dit product aan te prijzen. Het is een nieuwe technologie, veel beter dan de bekende mechanische thermokoppel regelingen van de Amerikanen. Mijn vriend was verbluft en heeft me direct gebeld. 'Jan', mengt mijn chef zich in het gesprek. 'Je kunt beter toegeven, je zit helemaal fout'. Wij ontslaan je op staande voet maar zullen afzien van een politie aangifte wegens bedrog. 'Heren, dit klopt niet en ik kan het bewijzen. Om half elf was ik bij installateur Janssen in Cuyck bij Janssen jr. om precies te zijn. Baas, kijkt U mijn weekplan maar na. U weet toch dat wij elke Vrijdag op kantoor zijn om lopende zaken te bespreken, telefonisch contact te hebben met de klanten en om tevens

afspraken voor de volgende week te maken. Belt U de heer Janssen op , het telefoon nummer staat ook op mijn planningsheet.
Dit is toch de juiste werkinstructie die U mij gegeven heeft' roep ik opgewonden naar mijn chef.
De beiden directieleden kijken mij perplex aan.
De directeur zelf belt het nummer, vraagt eerst of de heer Bausch deze morgen geweest is. Toen hij hierop een bevestigend antwoord kreeg werd hij doorverbonden met de Janssen junior.
' Met Hollema ', directeur van Honeywell, klinkt het.
Heeft U vanmorgen met de onze vertegenwoordiger een gesprek gevoerd?'
' Ja ', antwoordde Janssen, een leeftijdgenoot van mij, hoor ik door de luidsprekende telefoon.
' Ja.Een goed, prettig en heel leerzaam onderhoud met de heer Bausch
'Prima.Dat doet mij goed te horen, hoor ik de directeur zeggen.
' Hoe laat was dit gesprek zegt U?
Oh, vanaf halfelf tot hij helaas plotseling weg moest.
Bedankt meneer Janssen.
Ik zal enige luxe thermostaten als demonstratiemodel sturen.
Nogmaals bedankt en een succesvolle week.'
Verbluft legt de grote directeur de telefoon neer ,kijkt ons aan en wenkt ook zijn blonde secretaresse.
'Laten wij overleggen want dit is een mysterie dat opgelost moet worden.
Schenk eens koffie in.'
'Misschien, kan het mijn broer geweest zijn, open ik het beraad.
' Je broer'?
'Ja, ik heb een tweeling broer, die bij een klein elektrotechnische adviesbureau in Maastricht werkt.
Wat ik van hem begrepen heb, is het bedrijf nagenoeg failliet omdat de verkoopleider na het overlijden van de directeur/eigenaar er met de handelslijnen vandoor is gegaan. Wat mijn broer daar precies doet weet ik niet. Het is een firma Melotte in Maastricht.'
'Direct bellen', geeft hij zijn secretaresse opdracht en vraag naar de heer Bausch.
' Tja die blijkt niet op kantoor te zijn', zegt de telefoniste van het Maastrichtse bedrijf.
'Neen de heer Bausch is momenteel niet bereikbaar
U wilt hem dringend spreken, zakelijk, zegt U?
Hij is vandaag in Venray.
Hij heeft een afspraak bij een bedrijf Inalfa, zie ik in zijn agenda.
Verder kan ik niets voor U doen'.
Zal hij U terugbellen?'
'Neen, dat is niet nodig', breekt de secretaresse van de directeur, op zijn uitdrukkelijk neen hoofdschudden, het gesprek af.

Mijn broer kijkt de magere waard aan en zegt.
' U kunt zich voorstellen welke gezichten mijn meerderen trokken en hoe opgelucht ik tegelijkertijd was.
' Dan hebben wij een groot probleem', zakte de directeur verslagen met een diepe zucht terug in zijn leren bureaustoel.
'Net nu wij op het punt staan de markt in Nederland te veroveren en een monopolie in verschieft ligt kunnen wij het ons niet permitteren dat Uw broer bij de concurrent werkt. Ik moet toegeven dat het merk Bruch niets voorstelt, maar toch elke storing in het verkoopproces, hoe klein dan ook, moet kost wat kost voorkomen worden.
' Zou Uw broer voor ons bedrijf willen werken', vraagt hij nu vriendelijk.
'Bausch, excuus voor het gebeuren. Wij zijn juist uiterst tevreden over je, maar deze ongelofelijke toevalligheid overvalt ons zeer.
Dit kan je niet bedenken.
Wanneer je broer even talentvol is dan kan hij bij ons werken.
Alleen, het kan niet op dezelfde afdeling zijn. Dat moet duidelijk zijn.
Wat denk je?'
Bliksemsnel overlegde ik bij mezelf.
Aan de ene kant werd de scheiding weer ongedaan gemaakt maar aan de andere kant kon ik er financieel voordeel uit halen.
' Dat kan ik hem vragen, maar U moet wel weten dat hij er pas werkt en dat hij met zijn vak elektronisch uniek en niet goedkoop is.
' Er zijn in Nederland nog geen elektronische opleidingen, weet U?
Ok, dat begrijpen wij, maar vergeet niet dat Honeywell ook aanwezig is op de elektronische markt met een halfgeleider fabriek in Silicon Valley en verder ook met computers. Dat zal hem aanspreken.
Vraag hem ons te bellen echter onder deze voorwaarde.
Niets, maar dan ook niets mag je over deze aangelegenheid loslaten
Begrepen?'
'Tja,' lacht zijn broer zich nu in het gesprek voegende.
'Dit verhaal heb ik veel later pas van broertje lief gehoord.
Hij heeft zich aan zijn woord gehouden en lang gezweven als het graf.
Toen ik later een eigen bedrijf had na bij 4 jaar bij Honeywell het vak geleerd te hebben. Eerlijk gezegd heeft deze samenloop van omstandigheden mijn leven behoorlijk richting gegeven.
Daar ben ik mijn broer zeer erkentelijk voor.
Jan, beste waard. Kerels, neem er nog een van mij.
Kijk, het zat zo.
Het Maastrichtse bedrijf was na de dood van de eigenaar leeggelopen.
Productlijnen weg en al het commercieel personeel weg.
De een zijn dood, de ander zijn brood in de praktijk.

Een procuratiehouder, een deftige Hagenees, aangesteld om de zaak te redden had mij folders gegeven van mogelijke nieuwe handelslijnen die ze konden vertegenwoordigen.

Nog herinner ik me de eerste dag dat ik bij het bedrijf binnen kwam.

'Bausch, sorry er is niets te adviseren, er is niets verkopen.

Alles is weg.

Eerst zullen wij onderzoeken op welk gebied, in welke markt en met welk producten wij een herstart zullen maken.

Geld is er voldoende, dat is niet het probleem'.

Zo werden mij wat brochures overhandigd, waaronder de elektronische regelaars van Oostenrijkse Bruch.

'Bausch, doe een markt onderzoek, bezoek wat potentionele afnemers en rapporteer mij.

Overigens Uw auto moet U elke Vrijdag inleveren.

Daarin rijdt de zoon van de overleden directeur in het weekend.

Trouwens, de auto is gammel en wordt met een houten paal in de kofferbak gestut werd. Over een vervanger moet ik nog nadenken.

Dat was dan dat!

Het was een schamele toestand daar in Maastricht.

Van de professionele, zij het ambtelijke wereld van Philips, viel ik terug op de toestand van een ontwikkelingsland.

Van iemand iets leren of advies krijgen was er niet bij

Op mezelf aangewezen, dat was de harde werkelijkheid.

Met trouwplannen, geen geld en geen toekomst, zag het er niet goed uit.

Goede man, Je kunt je voorstellen dat het telefoontje van mijn broer om eens naar Honeywell te bellen een geschenk uit de hemel was.

'Daar zoeken ze iemand, had hij gezegd.

Dat sprak mij wel aan want ik wist dat Honeywell met zijn computers en halfgeleiders bekend was in Amerika.

In de trein naar Amsterdam, bladerde ik mijn diploma's door en vroeg me bezorgd af of het niveau wel genoeg was. Er was in die tijd nog geen echte elektronische opleiding. Dus was ik na een specialistische opleiding op de Luchtmacht Elektronische School van de Nederlandse Luchtmacht bij Philips doorgestaan met een privé opleiding.

Daarvan had ik weliswaar getuigschriften met cijferlijsten maar het waren geen bekende -en geregistreerde opleidingen.

Verder naar de Technische Universiteit van Eindhoven moest ik gaan.

Er zou daar iets nieuws komen, hadden ze me bij Philips gezegd.

Na al die jaren van avondstudie was dat niet precies wat ik ambieerde.

Maak je geen zorgen voor morgen dacht ik en stapte het bedrijf binnen.

Daar werd ik door de chef personeelszaken in een voornaam gebouw met alle egards ontvangen. In een kort onderhoud werden mij de verschillende

afdelingen van het bedrijf voorgesteld waar ik als technisch adviseur in de buitendienst kon gaan werken.

Computers, industriële meetinstrumenten, medische apparatuur, microschemelaars met semi-conductors, hall generators en de modernste benaderingsschemelaars.

Op alle afdelingen werd ik door de chef ontvangen en voorgesteld aan medewerkers en aan producten -en diensten.

Men had een hotel voor mij gereserveerd zodat wij de volgende dag in alle rust door konden gaan en koppen met spijkers slaan.

Dat had de personeelsman mij joviaal gezegd.

Over geld praten wij morgen wel. Maak je geen zorgen, kerel.

Wij zijn het best betalende bedrijf van Nederland.

In de avond overleg ik telefonisch met mijn broer over het financiële deel van de te maken deal. Je moet driemaal zoveel vragen als wat je nu hebt.

Had hij geadviseerd.

Voor minder niet doen en gedraag je op dit een beetje uit de hoogte.

Na diep beraad koos ik voor de afdeling Microswitch omdat daar semi-conductors en andere elektronische schakelaars geen aandacht kregen op de Nederlandse markt. Er was gebrek aan kennis en mankracht.

Dat zou voor beide partijen prima zijn.

Voor mij een uitgelezen kans.

Zo is het gekomen dat het asynchronisatie proces tussen mij en mijn broer na negen maanden verbroken werd.

Honeywell werd de trigger.

In 1963 synchroniseerden wij weer.

Naschrift.

Veertig jaar later, het verhaal is niet uit.

In 2003 bereikt de tweeling de pensioengerechtigde leeftijd.

Van het piepkleine deelpensioentje, vier jaar dienstverband, heeft

Honeywell uitsluitend voor Albert (Appie) een afkoopvoorstel.

Over een zekere Johannes (Jan) is niets bekend.

Slechts op lang aandringen werd toegegeven dat er een administratieve fout is gemaakt. Gemakshalve zijn de dossiers in elkaar geschoven en is Johannes in het niets verdwenen.

Jan heeft in dit geval wel zijn oudejaarvoorziening gekregen, daarvan akte.

Zeker weten dat er nog andere dossiers bestaan waar van persoonsverwisseling sprake is.

Bewijs is moeilijk want inzage blijft onmogelijk.

De identiteit van AppieJan blijft een moeilijke zaak.